

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
кафедра права Європейського союзу

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(«Право міжнародних організацій»)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Спеціалізація – назва «Міжнародне публічне право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Затверджено на засіданні
Вченої ради
протокол № від р.

Ректор
_____ **Анатолій Гетьман**

Харків 2021

Програма навчальної дисципліни «Право міжнародних організацій»
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі
знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені
Ярослава Мудрого, 2021. ____ с.

Розробник:

Щокін Юрій Вадимович,

доктор юридичних наук, доцент

Затверджено на засіданні кафедри права Європейського союзу

(протокол № ____, від _____ 2021 р.)

Завідувач кафедри – Яковюк Іван Васильович, доктор юридичних наук,
професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	8
4. Обсяги структури навчальної дисципліни для здобувачів вищої денної та заочної форми навчання.....	14
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання.....	17
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	19
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	20
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	21

1. Опис навчальної дисципліни (навчальні одиниці)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право»	Обов'язкова	Обов'язкова
Кількість модулів – 3	Спеціальність – 081 «Право»	Рік підготовки: 2022	Рік підготовки: 2022
		семестр	семестр
Загальна кількість годин - 120	Рівень освіти – другий (магістерський)	2	2
		Лекції	Лекції
		20год.	6 год.
		Практичні/ семінарські заняття	Практичні /семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		80год.	110 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 - 4, самостійної роботи студента - 6 - 8.			

Мета навчальної дисципліни – формування цілісної системи професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти в специфічному сегменті юридичної практики взаємодії міжнародних правопорядків, що утворюються в межах міжнародних міжурядових організацій (ММУО) із національними правовими системами держав-членів цих ММУО та третіх держав, застосування статутних

документів ММУО, національного законодавства України.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань щодо права міжнародних організацій як галузі міжнародного публічного права;
- опанування інструментарієм та базовими категоріями права міжнародних організацій;
- отримання інформації щодо основних напрямів діяльності найбільш впливових міжнародних організацій (ООН, спеціалізованих установ ООН, Світової організації торгівлі, СНД, НАТО, ОБСЄ, Ради Європи, Ліги арабських держав, Африканського союзу, Організації ісламського співробітництва);
- здобуття навичок правильного застосування статутних документів міжнародних організацій та резолюцій, виданих їх головними органами;
- здобуття навичок правильного визначення підстав міжнародно-правової відповідальності міжнародних організацій, форм відшкодування збитків, завданих їх правомірною і неправомірною діяльністю.

Пререквізити: «Теорія міжнародного права», «Історія міжнародного права», «Міжнародне публічне право» «Міжнародне приватне право».

Кореквізити: «Право міжнародної відповідальності», «Основи геополітики».

Постреквізити: «Право Європейського Союзу», «Європейський союз в міжнародних відносинах», «Право міжнародної безпеки».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної

спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі **результати навчання**:

РН 1. Демонструвати знання й розуміння сучасних правових доктрин, категорій і принципів права міжнародних організацій.

РН 2. Аналізувати вплив історичних подій на майбутнє права міжнародних організацій.

РН 3. Визначати сутність та структуру системи права міжнародних організацій, його зв'язки з національними правовими системами держав-членів відповідних ММУО.

РН 4. Характеризувати критерії, що висуваються для держав, які бажають стати членами ООН, НАТО, ОБСЄ, РЄ, СНД та давати висновки щодо готовності конкретної держави до приєднання.

РН 5. Демонструвати розуміння міжнародної правосуб'єктності ММУО.

РН 6. Визначати правовий статус та функції головних органів ООН, спеціалізованих установ ООН, Світової організації торгівлі, СНД, НАТО, ОБСЄ, РЄ, ЛАД, АС, ОІС, АСЕАН, ОАД та розмежовувати їх повноваження.

РН 7. Аналізувати засоби тлумачення ММУО.

РН 8. Надавати правову оцінку стану міжнародних правовідносин України з ООН, спеціалізованими установами ООН, Світовою організацією торгівлі, СНД, НАТО, ОБСЄ, Радою Європи, Лігою арабських держав, Африканським союзом, Організацією ісламського співробітництва.

РН 9. Надавати консультації щодо можливості застосування статутів ММУО і резолюцій їх головних органів у правозастосовчій практиці України.

РН10. Визначати засоби розв'язання спорів за участю ММУО.

Загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному середовище.

ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

ЗК 1.25. Вміння працювати у міжнародно-правовому середовищі.

Спеціальних компетентностей:

СК 1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК 4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК12. Здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК1.26 Знання зв'язку теоретичних аспектів міжнародного права з практикою правозастосування, вміння працювати з різними джерелами сучасного міжнародного права.

Програмних результатів навчання:

ПРН-1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН-3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних,

цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН-4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН-5. Вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.

ПРН-6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН-7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН-13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

ПРН-14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН-17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

ПРН-1.25. Аналізувати сутність процесів правової інтеграції на глобальному та регіональному рівнях, їх вплив на міжнародні відносини з урахуванням кон'юнктурних змін у світовій політиці.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Теорія права міжнародних організацій

Міжнародна міжурядова організація як суб'єкт міжнародного публічного права. Перші міждержавні організації. Ліга Націй. Розвиток міжнародних організацій після Другої світової війни. Поняття міжнародної міжурядової організації. Ознаки міжнародної міжурядової організації. “Право міжнародних організацій” як галузь міжнародного права. “Право міжнародних організацій” як наука міжнародного права. Класифікація

міжнародних організацій. Порядок утворення міжнародних міжурядових організацій. Порядок припинення існування міжнародних міжурядових організацій. Членство в міжнародних міжурядових організаціях. Особливості тлумачення статутів міжнародних міжурядових організацій (конституційна та договірні теорії тлумачення, концепція “іманентної” компетенції та компетенція, “що припускається”). Міжнародна правосуб’єктність міжнародних міжурядових організацій. Роль Міжнародного Суду у визнанні та визначенні міжнародної правосуб’єктності міжнародних міжурядових організацій. Консультативний висновок Міжнародного суду ООН від 11.03.1949 р. Юридичні підстави та зміст міжнародної правосуб’єктності міжнародних міжурядових організацій. Відмінності міжнародної правосуб’єктності держав і міжнародних організацій. Міжнародно-правове регулювання питань правонаступництва міжнародних міжурядових організацій щодо майна і функцій інших міжнародних міжурядових організацій (ООН щодо Ліги Націй; ВООЗ щодо Організації охорони здоров’я Ліги Націй, Міжнародного бюро громадської гігієни і Адміністрації допомоги та відновлення Об’єднаних Націй; ЮНЕСКО щодо Міжнародного інституту інтелектуального співробітництва). Міжнародно-правове регулювання питань правонаступництва щодо членства в міжнародних міжурядових організаціях. Практика вирішення питань правонаступництва в ООН: індійсько-пакистанський прецедент (1947 р.), правонаступництво по відношенню до Об’єднаної Арабської Республіки (1961 р.), НДР (1990 р.), СРСР (1991 р.), СФРЮ (1991 р.), Чехословаччини (1993 р.).

Правове регулювання внутріорганізаційних відносин в міжнародних міжурядових організаціях. Поняття внутріорганізаційного механізму міжнародних міжурядових організацій. Класифікація та принципи формування органів міжнародних міжурядових організацій. Методи прийняття рішень у рамках міжнародних міжурядових організацій (одноголосність, прийняття рішення більшістю голосів, “зважене” голосування, консенсус). Участь міжнародної міжурядової організації в

міжнародній нормотворчості. Способи участі міжнародної організації в міжнародній нормотворчості. Питання про так зване “внутрішнє” і “зовнішнє” право міжнародних організацій. Поняття, предмет регулювання та юридична природа “внутрішнього” права міжнародних організацій. Персонал міжнародних міжурядових організацій. Правове регулювання його статусу. Принципи підбору персоналу. Прийом та звільнення.

Дипломатичне право міжнародних міжурядових організацій. Поняття, особливості відносин та джерела міжнародно-правового регулювання дипломатичного права міжнародних міжурядових організацій. Привілеї та імунітети міжнародних організацій та їх персоналу. Обсяг і зміст привілеїв та імунітетів міжнародних організацій та їх персоналу. Постійні представництва держав у міжнародних міжурядових організаціях: функції, порядок заснування, привілеї та імунітети. Делегації в органах міжнародних міжурядових організацій і на міжнародних міжурядових конференціях. Спостерігачі в міжнародних міжурядових організаціях.

Відповідальність міжнародних організацій. Специфіка та юридичні підстави відповідальності міжнародних міжурядових організацій. Діяльність Комісії міжнародного права ООН щодо питання про міжнародно-правову відповідальність міжнародних міжурядових організацій. Форми відшкодування шкоди (реституція, компенсація, сатисфакція, відсотки). Абсолютна (об’єктивна) відповідальність міжнародних міжурядових організацій.

Міжнародні неурядові організації. Особливості міжнародної правосуб’єктності міжнародних неурядових організацій. Консультативний статус міжнародних неурядових організацій в ООН. Роль міжнародних неурядових організацій у формуванні норм сучасного міжнародного права та їх застосуванні.

Модуль 2. ООН. Спеціалізовані установи ООН. Універсальні міжнародні організації економічного характеру

Організація Об'єднаних Націй. Статут ООН. Цілі і принципи ООН. Підтримання міжнародного миру і безпеки як головна мета ООН. Розвиток дружніх відносин між націями і прийняття інших заходів щодо укріплення загального миру. Кодифікація принципів міжнародного права в Статуті ООН. Членство в ООН. Первісні члени ООН. Умови і порядок прийому в члени ООН. Членство в ООН України і Білорусі. Припинення і зупинення членства в ООН. Можливість позбавлення члена ООН права голосу в Генеральній Асамблеї. Зміни Статуту ООН. Порядок прийняття і набуття чинності поправок до Статуту ООН. Спроби фактичного перегляду Статуту в практиці ООН. Місце і роль ООН у сучасному світі. Пропозиції щодо реформування ООН. Органи ООН. Система органів ООН. Головні та допоміжні органи. Генеральна Асамблея (ГА): склад, представництво, функції і повноваження. Взаємодія ГА з іншими головними органами ООН. Процедура роботи ГА. Рада Безпеки (РБ) – орган, який несе головну відповідальність за підтримання міжнародного миру та безпеки. Склад Ради Безпеки: постійні і непостійні члени. Принцип однотайності постійних членів (кваліфікована однотайність). Юридична сила рішень і рекомендацій РБ. Дії РБ щодо попереджень загрози миру, порушень миру й актів агресії. РБ і практика проведення ООН операцій з підтримання миру. Економічна і Соціальна Рада (ЕКОСОР). Місце і роль ЕКОСОР у системі ООН. Її склад і функції. Система допоміжних органів ЕКОСОР: постійні комітети і комісії, функціональні комісії і підкомісії. Зв'язок ЕКОСОР зі спеціалізованими закладами і неурядовими організаціями. Діяльність ЕКОСОР з утвердження міжнародного економічного правопорядку. Міжнародний Суд. Місце Міжнародного Суду в системі ООН. Статут Міжнародного Суду. Склад Суду, порядок обрання суддів. Питання про обов'язкову юрисдикцію. Консультативні функції Суду. Правові принципи і джерела рішень Суду. Секретаріат ООН. Адміністративно-технічні функції і організаційна структура Секретаріату. Генеральний секретар ООН: функції, повноваження і порядок призначення.

Співробіт-ники Секретаріату як міжнародні службовці. Принцип підбору співробітників Секретаріату. Рада з опіки. Сучасний стан Ради.

Спеціалізовані установи та інші організації системи ООН. Загальна характеристика спеціалізованих установ ООН. Поняття спеціалізованих установ ООН. Положення Статуту про спеціалізовані установи ООН. Правовий зв'язок спеціалізованих установ з ООН. Спеціалізовані установи ООН, що забезпечують міжнародне співробітництво економічного, соціального, культурного і гуманітарного характеру: Міжнародна організація праці (МОП), Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ), Продовольча і сільськогосподарська організація Об'єднаних Націй (ФАО), Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО), Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ), Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО). МАГАТЕ.

Міжнародні міжурядові організації економічного характеру. Система основних універсальних міжнародних організацій, що забезпечують співробітництво держав у регулюванні міжнародної торгівлі (СОТ), світового валютно-фінансового порядку (МВФ) і фінансуванні національного економічного розвитку (СБ – МБРР, МФК, МАР). Світова організація торгівлі (СОТ). Історія створення СОТ. ГАТТ 1947 р. Марракешська угода про створення СОТ 1994 р. Сфера діяльності і функції СОТ. Структура СОТ. Органи СОТ. Система вирішення суперечок між державами – членами СОТ. Міжнародний валютний фонд (МВФ) і Світовий банк (СБ): структура, функції, порядок прийняття та юридична сила рішень. Група Світового банку. Регіональні міжнародні економічні організації. ОЄСР. Структура. Функції. Основні напрями діяльності.

Модуль 3. Регіональні міжнародні міжурядові організації

Рада Європи. Створення Ради Європи. Статут Ради Європи 1949 р. Цілі Ради Європи. Значення Ради Європи в політико-правовому об'єднанні Європи.

Головні органи РЄ. Комітет міністрів. Парламентська Асамблея. Європейський суд з прав людини. Венеціанська комісія. Юридична сила рішень цих органів. Система спеціальних (контрольних) органів РЄ. Україна і РЄ (MANIVAL, GRECO).

Євроатлантичні міжнародні системи колективної безпеки. Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ): установчі документи, основні цілі і принципи. Юридична природа ОБСЄ. Структура органів ОБСЄ: загальна характеристика. Нарада голів держав та урядів. Рада міністрів. Керівна рада. Постійна рада. Бюро з демократичних інститутів і прав людини. Центр з запобігання конфліктам. Форум ОБСЄ із співробітництва у сфері безпеки. Верховний комісар з справ національних меншин. Парламентська асамблея. Секретаріат. Генеральний секретар. Організація Північноатлантичного договору (НАТО). Північноатлантичний пакт 1949 р. Склад НАТО. Загальна характеристика органів НАТО. Особливості політичної (цивільної) та військової структури. Північноатлантична рада. Постійна рада. Секретаріат. Генеральний секретар НАТО. Україна і НАТО. Партнерство заради миру. Хартія про особливе партнерство між Україною і Організацією Північноатлантичного договору від 9 липня 1997 р. і Декларація про її доповнення від 21 серпня 2009 р. Закон України “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики” від 1 липня 2010 р. Стратегія національної безпеки України “Україна у світі, що змінюється” (затверджена Указом Президента України № 389/2012 від 8 червня 2012 р.).

Співдружність Незалежних Держав. Створення СНД. Застереження України до Угоди про створення СНД 1991 р. Цілі СНД. Членство в СНД. Органи СНД. Рада голів держав. Рада голів урядів. Юридична сила їх рішень. Міжпарламентська асамблея СНД. Виконавчий комітет СНД. Органи галузевого співробітництва країн СНД. Україна і СНД. Особливий правовий статус України.

Міжнародні організації країн Азії, Африки та Америки. Ліга арабських держав (ЛАД): статут, цілі і принципи, членство. Юридична природа ЛАД.

Головні органи ЛАД. ЛАД і ООН. Діяльність ЛАД у боротьбі за арабське єднання, мир і міжнародну безпеку. Організація ісламського співробітництва (ОІС): цілі, принципи, членство, система органів. Африканський союз (АС): статут, цілі і принципи, система органів. АС і ООН. Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН): склад, цілі, головні органи, основні напрями діяльності. Організація Американських держав: склад, цілі, основні напрями діяльності.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Теорія права міжнародних організацій				
		Тема 1. Міжнародна міжурядова організація як суб'єкт міжнародного публічного права	12	2	2	8
		Тема 2. Правове регулювання внутрішньоорганізаційних відносин в міжнародних міжурядових організаціях	12	2	2	8
		Тема 3. Дипломатичне право міжнародних організацій	12	2	2	8
		Тема 4. Відповідальність міжнародних організацій	12	2	2	8

		<i>Разом</i>	48	8	8	32
		Модуль 2. ООН. Спеціалізовані установи ООН. Універсальні міжнародні організації економічного характеру				
		Тема 5. Організація Об'єднаних Націй	10	2	2	6
		Тема 6. Спеціалізовані установи та інші організації системи ООН	12	2	2	8
		Тема 7. Міжнародні міжурядові організації економічного характеру	10	2	2	6
		Тема 8. Міжнародні неурядові організації	4			4
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Модуль 3. Регіональні міжнародні міжурядові організації				
		Тема 9. Рада Європи і євроатлантичні міжнародні системи колективної безпеки	12	2	-	8
		Тема 10. Співдружність Незалежних Держав	12	2	2	8
		Тема 11. Міжнародні організації країн Азії, Африки та Америки	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Теорія права міжнародних організацій				
		Тема 1. Міжнародна міжурядова організація як суб'єкт міжнародного публічного права	15	2	2	11
		Тема 2. Правове регулювання внутрішньоорганізаційних відносин в міжнародних міжурядових організаціях	11	-	-	11
		Тема 3. Дипломатичне право міжнародних організацій	15	2	2	11
		Тема 4. Відповідальність міжнародних організацій	11	-	-	11
		<i>Разом</i>	52	4	2	44
		Модуль 2. ООН. Спеціалізовані установи ООН. Універсальні міжнародні організації економічного характеру				
		Тема 5. Організація Об'єднаних Націй	13	2	-	11
		Тема 6. Спеціалізовані установи та інші організації системи ООН	10	-	-	10
		Тема 7. Міжнародні міжурядові організації	10	-	-	10

		економічного характеру				
		Тема 8. Міжнародні неурядові організації	2			2
		<i>Разом</i>	45	2	-	33
		Модуль 3. Регіональні міжнародні міжурядові організації				
		Тема 9. Рада Європи і євроатлантичні міжнародні системи колективної безпеки	11	-	-	11
		Тема 10. Співдружність Незалежних Держав	11	-	-	11
		Тема 11. Міжнародні організації країн Азії, Африки та Америки	11	-	-	11
		<i>Разом</i>	33	-	-	33
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Право міжнародних організацій» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань,

розв'язання практичних завдань або задач, захист портфоліо практики Міжнародного Суду ООН, захист реферату за ініціативи студента тощо. За результатами практичних занять із кожного з чотирьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка за кожен модуль – 10 балів), що включається до підсумкової оцінки знань.

Протягом семестру студенти виконують завдання для **самостійної роботи** (опрацювання звітів державних органів України щодо міжнародно-правового регулювання відносин з певними міжнародними організаціями; підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей; участь у moot-court з міжнародного права; проходження он-лайн курсів з права міжнародних організацій; проведення дослідження (проекту) з вузької проблематики з подальшою його презентацією тощо). Робота є індивідуальною та самостійною, а отже співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний дотримуватися правил щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою **підсумкового контролю** знань студентів з дисципліни є іспит. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за іспит, становить 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 25 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів дисципліни «Право міжнародних організацій»:

Поточний контроль			Самостійна робота студентів	Підсумковий контроль	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття				Іспит	
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3			

max 10	max 10	max 10	max 10	max 60	max 100
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	------------

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті (за модуль)	Max 10	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	8	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	3	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 10	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	8	В роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	7	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	5	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.
	4	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.
Іспит	Max 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою.

		3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освітньої/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89

C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3	70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	2	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Основні

Устав Організації Об’єдинених Націй, 1945 г. URL: <https://www.un.org/ru/about-us/un-charter>

Статут Міжнародного Суду ООН, 1945 г. URL: <https://www.icj-cij.org/public/files/statute-of-the-court/statute-of-the-court-ru.pdf>

Венская конвенция о праве договоров между государствами и международными организациями или между международными организациями 1986 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04#Text

Резолюция Генеральной Ассамблеи ООН 66/100 «Ответственность международных организаций» от 9 декабря 2011 г. URL: <https://undocs.org/ru/A/RES/66/100>

Закон України “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики” 2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>

Література

Основна література

1. Дружков М. П. Заключение многосторонних договоров в рамках и под эгидой международных организаций. Киев: Наукова думка, 1986. 102 с.

2. Вайцеховська О.Р. Суб'єкти міжнародного фінансового права: теоретичні та практичні питання міжнародної правосуб'єктності. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. 2018. Вип. 1. Т. 2. С. 163-167.
3. Зайцева О. Г. Международные организации: принятие решений. Москва: Наука, 1989. 160 с.
4. Лепешков Ю. А. Правовое регулирование деятельности международных организаций на современном этапе. *Актуальные вопросы международных отношений и внешней политики Беларуси: материалы научных семинаров, январь-декабрь 2002 г.* Минск: Тесей, 2003. С. 24–33.
5. Касьян Н. Ф. Консенсус в современных международных отношениях: Международно-правовые вопросы. Москва: Междунар. отношения, 1983. 120с.
6. Крылов С. Б. История создания Организации Объединенных Наций: разработка текста Устава ООН (1944-1945). Под ред. [и с предисл.] Г.И. Тункина. Москва: Изд-во ИМО, 1960. 344с.
7. Кутейников А. Е. Международные межправительственные организации как класс международных структур и как юридический феномен. *Государство и право.* 2013. № 3. С. 72-79.
8. Маргиев В. И. Внутреннее право международных организаций. Изд-во Северо-Осетинского гос. университета им. К.Л. Хетагурова, 1995. 147 с.
9. Моисеев Е. Г. Международно-правовые основы сотрудничества стран СНГ: учебное пособие. Москва: Юристъ, 1997. 272с.
10. Моравецкий В. Функции международной организации. Пер. с пол. под ред. и со вступ. ст. Г.И. Морозова. Москва: Прогресс, 1976. 384 с.
11. Нешатаева Т. Н. Международные организации и право. Новые тенденции в международно-правовом регулировании. Москва: Дело, 1998. 272с.
12. Право международных организаций: учебник для бакалавриата и магистратуры / Отв. ред. А. Х. Абашидзе. М. : Юрайт, 2014. 657 с.

13. Шибаева Е. А. Правовые вопросы структуры и деятельности международных организаций: учеб. пособие. Москва: Изд-во МГУ, 1988. 192 с.

14. Щёкин Ю. В. Объективные признаки международной межправительственной организации. *Проблемы законности* : сб. науч. тр. / отв. ред. В. Я. Таций. Харків: Нац. ун-т "ЮАУ им. Я. Мудрого", 2013. Вып. 122. С. 81–92.

15. Щёкин Ю. В. Применение доктрины подразумеваемой компетенции в практике Постоянной палаты международного правосудия. *Альманах міжнародного права*. Одеса, 2015. Вип. 9. С. 102–110.

16. Яворська Н. І. Актуальні проблеми правосуб'єктності міжнародних міжрядових організацій. *Європейські перспективи*. 2010. № 4. С. 166–168.

17. Amerasinghe C. F. Principles of the Institutional Law of International Organizations / 2nd rev.ed. Cambridge University Press, 2005.

18. Klabbbers J. An Introduction to International Institutional Law / 2nd ed. Cambridge University Press, 2009. 390 p.

19. Krisch N., Kingsbury B. Introduction: Global Governance and Global Administrative Law in the International Legal Order. *European Journal of International Law*. 2006. Vol. 17. No. 1. P. 1-13.

20. Seyersted F. Common Law of International Organizations / Leiden, Boston : Martinus Nijhoff Publishers. 2008. 604 p.

21. Schermers H. G., Blokker N. M. International Institutional Law. Unity within Diversity / 5th ed. Leiden, Boston : Martinus Nijhoff Publishers. 2011. 1273 p.

Додаткова література

1. Вайцеховська О.Р. Діяльність міжнародних фінансових організацій та національний фінансовий суверенітет держав-членів: теоретико-правові аспекти. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2017. № 1. С. 98-103.

2. Вайцеховська О.Р. Питання міжнародної правосуб'єктності міжнародних неурядових фінансових організацій. Актуальні проблеми держави і права. 2018. № 80. С.15-20.
3. Вайцеховська О.Р. Інституційні основи міжнародного фінансового правопорядку: шляхи вдосконалення. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 5 (279). С. 337-342.
4. Кубієвич С. П. Правове положення Організації з безпеки і співробітництва в Європі як суб'єкта міжнародного права. Держава і право. 2010. Вип. 47. С. 601–611.
5. Семенов В. С. Вооруженные силы ООН (практика применения): моногр. Москва: Междунар. отношения, 1976. 176 с.
6. Федотов А. Международная гражданская служба. *Право и управление. XXI век.* 2013. № 2 (27). С. 55-68.
7. Шулипа А. В. Международная гражданская служба: традиционная концепция. *Евразийская адвокатура.* 2014. № 5 (12). С. 85-90.
8. Шулятицький С. І. Правовий статус ОБСЄ у сфері забезпечення миру та безпеки в Європі. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. 2009. № 1. С. 14–15.
9. Щокін Ю. В. Часткова участь у статуті міжнародної організації як правова основа асоційованого членства суверенних держав. *Вісник Академії правових наук України.* 2001. № 4. С. 62–75.
10. Щёкин Ю. В. Основания самообороны международных межправительственных организаций. *Теория и практика правознавства.* Електронне науко-метричне фахове видання НЮУ ім. Я. Мудрого. 2018. Вип. 2 (14). 14 с. URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/149269/148951> doi: 10.21564/2225-6555.2018.14.149269
11. Щёкин Ю. В. Международно-правовой статус Содружества Независимых Государств и правовые основания участия Украины в его

деятельности. Проблемы законности. Вип. 35.: Респ. міжвідом. наук. зб. Відп. ред. В.Я. Тацій. Харків: Нац. юрид. акад. України, 1998. С. 40–45.

12. Щокін Ю., Свояк Д. Юридична природа привілеїв та імунітетів міжнародних міжурядових організацій та їх персоналу. Вісник Академії правових наук України. 2002. № 4. С. 132–142.

13. Яновский М. В. Генеральная Ассамблея ООН. *Антологія укр. юрид. думки*. Т. 9: Юридична наука радянської доби. Київ : Вид. Дім “Юрид. кн.”, 2004. С. 792-813.

14. Яновский М. В. К истории борьбы СССР за членство УССР и БССР в ООН. *Проблемы социалист. законности*. Харьков : Вища шк., 1987. Вып. 19. С. 93-98 .

15. Goldberg M.A. Mirage of Defense: Reexamining Article Five of the North Atlantic Treaty after the Terrorist Attacks on the United States. *Boston College International & Comparative Law Review*. 2003. Vol. 26. No. 1. P. 77–94.

16. Engström V. *Constructing the Powers of International Institutions / Leiden, Boston : Martinus Nijhoff Publishers.2012. 214 p.*

17. Simma B. NATO, the UN and the Use of Force: Legal Aspects. *European Journal of International Law*. 1999. Vol. 10. No. 1. P. 1–22.

Інтернет-ресурси

<https://www.un.org> – Організація Об’єднаних Націй

<https://www.osce.org> – Організація з безпеки та співробітництва у Європі

<https://www.nato.int> – НАТО

<https://cis.minsk.by> – Співдружність Незалежних Держав

<https://www.coe.int> – Рада Європи

<http://www.lasportal.org> – Ліга арабських держав

<https://www.oic-oci.org> – Організація ісламського співробітництва

<http://www.oas.org> – Організація американських держав

<http://www.asean.org> - Асоціація держав Південно-Східної Азії

<https://www.wto.org> – Світова організація торгівлі

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри права Європейського Союзу. URL:

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=623:kafedra-prava-yevropeiskoho-soiuzu&Itemid=151